

Hábmera suohkan
Hamarøy kommune

Kommunal Planstrategi Hábmera suohkan - Hamarøy kommune 2020-2025

Vedtatt 16.12.2020

Innhold	
1	Innledning.....3
1.1	Hva er kommunal planstrategi.....3
1.2	Føringer og mål for kommunens planarbeid4
1.3	Nasjonale og regionale føringer4
1.4	Innspill til oppstart av planstrategi4
2	Kommunens plansystem4
2.1	Kommuneplan5
2.1.1	Samfunnsdel.....5
2.1.2	Arealdel.....5
2.2	Kommunedelplaner6
2.3	Reguleringsplaner6
3	Status og erfaringer6
4	Utviklingstrekk og utfordringer for Hamarøy kommune8
5	Forslag til planstrategi8
6	Vedlegg: Oversikt over eksisterende planer.....9

1 Innledning

Hamarøy kommune og vestre del av Tysfjord ble fra 1.1.2020 slått sammen til én kommune. Den nye kommunen har to offisielle navn: Hamarøy (norsk) og Hábmer (lulesamisk). Fordi Hamarøy er en ny kommune foreligger det ikke vedtatte planer som gjelder hele kommunen.

Tidligere vedtatte planer for Tysfjord vest og «gamle» Hamarøy, vedtatt før sammenslåingen, er gjeldende fram til nytt planverk for den nye kommunen er utarbeidet og vedtatt.

1.1 Hva er kommunal planstrategi

I henhold til plan- og bygningslovens § 10-1, skal kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Utarbeiding av kommunal planstrategi ble en lovpålagt oppgave i 2008, og skal utføres etter hver konstituering av nytt kommunestyre. Den kommunale planstrategien skal beskrive behovet for planer i kommunestyreperioden, og er ment å være et verktøy for å styre samfunnsutviklingen i ønsket retning. Det skal drøftes og prioriteres planoppgaver på overordnet nivå for kommunestyreperioden, og synliggjøre de politiske prioriteringene for perioden. Planstrategien er hjemlet i plan- og bygningsloven § 10-1, som lyder slik;

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer.

Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

I planstrategien skal de strategiske valgene drøftes, og det skal ikke vedtas konkrete mål eller strategier. I forbindelse med vurdering av planoppgavene for kommunestyreperioden, må det tas stilling til om kommunen har plankapasitet administrativt til å utføre oppgavene som vedtas i strategien.

1.2 Føringer og mål for kommunens planarbeid

Hamarøy kommune ble slått sammen med vestsiden av Tysfjord kommune 1.1.2020. Det ble utarbeidet utkast til planstrategi for Hamarøy kommune i 2016, men arbeidet ble ikke slutført og sendt over til politisk behandling. Tysfjord kommune vedtok planstrategi sist i 2011. Det er et sterkt behov for en robust planstrategi for den nye kommunen. En god planstrategi vil sikre forutsigbarhet og peke retning for utviklingen i kommunen.

En stor del av arbeidet med planstrategien er innhenting av informasjon om kommunens utvikling og status, herunder befolkningsutvikling og prognoser, bosettingsmønster, alderssammensetning, folkehelse, miljø, beredskap, samfunn og næring. Utviklingstrekk skal så analyseres og utfordringer avdekkes og drøftes.

Vurdering av behov for planutredninger innen kommunens ulike sektorer må så prioriteres ut ifra tilgjengelige ressurser.

1.3 Nasjonale og regionale føringer

Regjeringen vedtok 14. mai 2019 nye Nasjonale forventninger til den regionale og kommunale planleggingen. Der forventes det at regional og kommunal planlegging bygger på FNs bærekraftsmål. Kommuneplanarbeidet skal derfor legge til rette for en utvikling som både er miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig.

I planverket legges grunnlaget for den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. Det er et nasjonalt mål å styrke kommuneplanens samfunnsdel, slik at kommunene blir bedre i stand til å løse sine oppgaver som samfunnsutvikler.

For den nye Hamarøy kommune vil det være viktig å få på plass kommuneplanens samfunnsdel. Det vil også være svært viktig å få på plass en ny og oppdatert helhetlig arealdel til kommuneplanen, som fortrinnsvis bygger på arealstrategier som er utviklet i prosessen med samfunnsdelen. Som omtalt ovenfor er et viktig at en slik prosess bygger på et tilstrekkelig og tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag. Dette vil bl.a. innebære et arealregnskap.

Ifølge «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» (av 14.05.2019) skal FNs bærekraftsmål ligge til grunn for all planlegging. Med utgangspunkt i disse forventningene vil Hamarøy kommune bruke den kommende prosessen med samfunnsdelen til å klarlegge nærmere hvilke av bærekraftsmålene som er viktigst for kommunen, og som følgelig bør få størst fokus i planarbeidet.

Figur: FNs 17 bærekraftsmål

Samtidig er det viktig at kommunen ivaretar ansvaret sitt for de grunnleggende målene, fordi dette er helt nødvendige forutsetninger for at resten av målene skal kunne nås (og også for menneskelig eksistens). Figuren over illustrerer hvordan bærekraftsmålene henger sammen, og viser at opprettholdelse av økosystemtjenestene er grunnleggende i denne sammenhengen.

Ved at kommunen legger opp til at FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for all planlegging viser kommunen også intensjon om å ivareta regjeringens forventninger til

regional og kommunal planlegging. Med utgangspunkt i de nasjonale forventningene bør kommunen bruke den kommende prosessen med samfunnsdelen til å klarlegge nærmere hvilke av disse utfordringene som er viktigst for kommunen, og som følgelig bør få størst fokus i planarbeidet.

Fylkesplanen for Nordland er retningsgivende for planarbeidet i kommunene. Fylkesplan for Nordland 2013–2025 ble vedtatt av fylkestinget 27.02.13. i FT-sak 8/13. Fylkesplanen har tre målområder:

1. Målområde 1 – Livskvalitet
2. Målområde 2 - Livskraftige lokalsamfunn og regioner
3. Målområde 3 – Verdiskaping og kompetanse

De tre målområdene skal favne et stort spekter av fag, sektorer, interesser og muligheter. For hvert målområde er det utarbeidet mål, strategier og tiltak. Som en del av fylkesplanen er det også utarbeidet arealpolitiske retningslinjer. Retningslinjene er en oppfølging av planens mål og strategier, og er uttrykk for vesentlige regionale interesser innen arealplanleggingen. Fylkesplanen omfatter også en regional planbestemmelse om kjøpesentre, jf. Plan og bygningsloven (pbl) § 8-5.

Hamarøy kommune en av de deltakende kommunene i Salten Regionråd. Salten Regionråd rullerer egne Salten-strategier innen hver kommunestyreperiode, som bør gjenspeiles i kommunens planarbeider.

1.4 Innspill til oppstart av planstrategi

Hamarøy kommune sendte 4. august 2020 ut invitasjon til statlige og regionale organer og nabokommuner til å gi innspill og synspunkter på temaer til utfordringsbildet og planoppgaver som bør prioriteres i perioden. Det kom inn innspill fra følgende organer:

- Statens vegvesen
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
- Kystverket
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Fauske kommune
- Nordland fylkeskommune
- Sametinget
- Fylkesmannen i Nordland

Innspillene som kom inn har vært av stor nytte for arbeidet med planstrategien, og de vil også være nyttige for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Innspillene var omfattende – opp til 10 sider per innspill – så nedenfor følger kun en svært kortfattet fremstilling av innspillene. Generelt er de nasjonale sektormyndighetene opptatt av at deres fagfelt ivaretas i planarbeidet, mens fylkesmannen og fylkeskommunen legger vekt på at de nasjonale og regionale retningslinjene for planarbeid og arealbruk ivaretas.

Fylkesmannen i Nordland påpeker at FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for all kommunal planlegging. Kommuneplanarbeidet skal legge til rette for en utvikling som både er miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig. Fylkesmannen anbefaler kommunen å bruke den kommende prosessen med samfunnsdelen til å klarlegge

nærmere hvilke av bærekraftsmålene som er viktigst for kommunen, og som følgelig bør få størst fokus i planarbeidet.

Statens vegvesen minnet om at statlige og regionale planretningslinjer for samordnet bolig-, areal-, og transportplanlegging skal ivaretas i planleggingen, og framhevet behovet for en trafikksikkerhetsplan som trykker barns bruk av sykkel og gange og hindrer trafikksikkerhetlig foreldrekjøring til skole og fritidsaktiviteter.

Nordland fylkeskommune påpeker at klima, energi, vannmiljø og folkehelse er fagområder som bør stå sentralt i planarbeidet. De påpeker også at sammenslåingen med Tysfjords vestsida vil stille særlige utfordringer til planarbeidet både ressursmessig og faglig. Overordna planer i den nye kommunen må revideres, slik at kommuneplanen tilpasses de sammenslåtte arealer og samfunn. Øvrige planer må også revideres.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til at klimautfordringer og naturfare må omtales i kommunens planverk, og påpekte at helhetlig forvaltning av nedbørfelt og overvannsplaner er nødvendig for å unngå å bygge seg inn i nye utfordringer knyttet til naturfare.

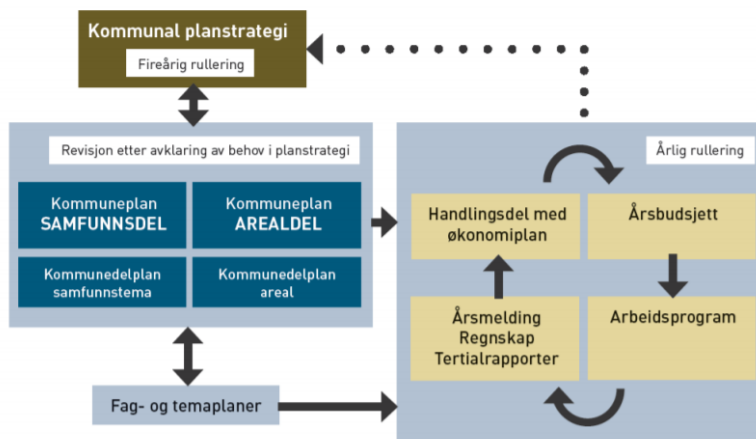
Sametinget framhever at samiske nærings- og samfunnsinteresser blir enda mer sentrale for den nye kommunen som følge av kommunesammenslåing med Tysfjords vestsida. Sametinget mener derfor at kommunen bør vie stor oppmerksomhet for behovene og utfordringene for den samiske befolkningen i den nye kommunen i utredningsarbeidet for planstrategien.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) påpeker at uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig.

Kystverket viser til at det er økt press på kystsonen med ulike interesser, og havområdet i Hamarøy kommune er attraktivt for både akvakultur, kystfiske og friluftsliv, i tillegg til at det går betydelig ferdsel i Vestfjorden gjennom Hamarøy kommunes sjøområde med blant annet malmbåter til Narvik, rutegående trafikk og annen ferdsel til Lofoten, Ofotfjorden og Harstad. Kystverket ber Hamarøy kommune om å gjøre nøye vurderinger av hvordan kommunen ønsker å disponere kystområdet.

2 Kommunens plansystem

Det kommunale plansystemet er bygd opp slik at man har en overordnet kommuneplan, som er bestående av kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Plansystemet revideres på bakgrunn av planstrategien.

Figur: Fauske kommune

2.1 Kommuneplan ++

Kommuneplanen er det viktigste styringsdokumentet i kommunen. Den skal brukes strategisk, og gi rammer for virksomhetens planer og tiltak. Kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen med årsbudsjett kobler oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel til den økonomiske planleggingen. Fra kommuneplanen springer det ut kommunedelplaner (tematiske/samfunns- eller arealdelplaner) for spesifikke områder eller fag. Gjennom tematiske planer (fag/temaplaner) utvikles strategier og tiltak som grunnlag for prioritering i handlings- og økonomiplan.

2.1.1 Samfunnsdel

Ifølge Plan- og bygningslovens § 11-2 skal kommuneplanens samfunnsdel ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

2.1.2 Arealdel

Ifølge Plan- og bygningslovens § 11-2 skal kommunen ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser

2.2 Kommunedelplaner

Ifølge Plan- og bygningslovens § 11-1 kan det utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

2.3 Reguleringsplaner

En reguleringsplan er en politisk vedtatt plan over et avgrenset område. Reguleringsplanen fastsetter hvordan området kan brukes og hva som kan bygges der. Planen består av et kart med reguleringsbestemmelser.

Reguleringsbestemmelsene gir konkrete føringer for hva som kan gjøres på en eiendom. De gir informasjon om hvilket formål eiendommen har, for eksempel bolig, friområde eller vei, og hvor høyt og stort du kan bygge.

Det finnes to typer reguleringsplaner: områderegulering og detaljregulering.

Områderegulering lages av kommunen og styrer utviklingen i et større område, for eksempel Innhavet, Drag eller Oppeid. Detaljreguleringer kan lages av kommunen eller private utbyggere og initiativtakere, men man må da forholde seg til overordnede planer laget av kommunen. Detaljreguleringer tar for seg mindre områder eller enkelte tomter og gir ofte mer spesifikke føringer for hva som kan bygges.

3 Status og erfaringer

3.1 Gamle Hamarøy

Kommuneplanens samfunnsdel

Hamarøy kommunes samfunnsdel ble vedtatt i 2014. Den har i mindre grad vært styrende for politiske vedtak eller utviklingen av kommunen. Økonomiplanen tar heller ikke utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel.

3.1.2 Økonomiplan og handlingsdel

I Hamarøy kommune er handlingsdelen til kommuneplanen slått sammen med økonomiplanen. Behandles fast i kommunestyrets desembermøte.

Hamarøy kommune ble innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) 05.09.11.

3.1.3 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2009. Planen dekker hele kommunen, unntatt tettstedene der kommunedelplanene fremdeles skal gjelde. Erfaringene med planen så langt har vært gode, og den oppleves som et greit styringsverktøy for så vel politikere som administrasjon. For publikum og grunneiere kan planen, spesielt i områder som er lagt ut til LNF-1-områder (områder hvor bygging ikke er tillatt), til tider oppleves som lite forståelig. Det er derfor viktig at man ved rullering av kommuneplanens arealdel sørger for gode og brede medvirkningsprosesser. En bør også inkludere kommunedelplanene for de enkelte tettstedene i den helhetlige arealdelen.

3.1.4 Kommunedelplaner

Kommunedelplaner eller tilsvarende områdeplaner finnes i gamle Hamarøy for følgende tettsteder: Oppeid-Presteid, Ulvsvåg, Tranøy og Innhavet. Kommunedelplanene stammer fra perioden 1982-2019. I Innhavet er det snakk om områderegulering for Innhavet, som ble vedtatt av kommunestyret med rettsvirkning i 2019, med unntak for område langs E6 som er omfattet av innsigelse av Statens vegvesen. Innsigelsen er i oktober 2020 oversendt av Fylkesmannen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for videre behandling. For tettstedet Skutvik finnes ikke en egen kommunedelplan. Her finnes det en større reguleringsplan for Skutvik fra 1982, en reguleringsplan for Åkervika – Orbotn fra 2009 og en reguleringsplan for Rørvik fra 1983.

Erfaringen med planene tilsier at flere av dem er modne for oppdatering. For administrasjonen er det spesielt en utfordring at det mangler bestemmelser knyttet til planene. Fra 2000 ble det kjørt stedsutviklingsprosesser på alle tettstedene, og rapportene fra stedsutviklingsarbeidet var tenkt å danne grunnlag for en revisjon av planene. Det foreslås derfor at planene innarbeides i kommuneplanens arealdel, og planene oppdateres i henhold til intensjonene i stedsutviklingsplanene.

3.2. Tysfjord

3.2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Tysfjord kommunes samfunnsdel ble vedtatt i 2012.

3.2.2 Økonomiplan og handlingsdel

Tysfjord kommune ble innmeldt i register for betinget godkjenning og kontroll (ROBEK).
18.03.14.

3.2.3 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2014. Planen dekker hele Tysfjord kommune, unntatt tettstedene der kommunedelplanene fremdeles skal gjelde. Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjente kommuneplanens arealdel 2013-2024 for Tysfjord kommune i 2019 etter innsigelse fra Sametinget. Sametingets innsigelse er ikke imøtekommet.

3.1.4 Kommunedelplaner

Kommunedelplaner for tettstedene i Tysfjord vest finnes for følgende områder: Storjord, Korsnes og Drag-Helland.

4 Utviklingstrekk og utfordringer for Hamarøy kommune

Hamarøy kommune, på lulesamisk Hábmera suohkan, er en kommune i Salten i Nordland. Fra 1. januar 2020 ble Hamarøy kommune og Tysfjord kommune vestsida slått sammen til Hábmera suohkan - Hamarøy kommune. Innbyggertall fra 01.01.2020 er ca. 2800. Kommunen grenser i nordøst mot Narvik, i sør mot Sørfold, i sørvest mot Steigen og i sørøst mot Jokkmokk kommuner. I nord er det kystlinje mot Vestfjorden og i vest ligger innhavet Sagfjorden. Kommunen ligger helt i nord i regionen Salten, og grenser mot Ofoten, Lofoten og Vesterålen.

Kommunesenteret ligger på Oppeid. Øvrige større grender i kommunen er Drag – Helland, Storjord, Innhavet, Ulvsvåg, Skutvik, Tranøy og Musken. Hábmera suohkan – Hamarøy kommune er så langt den eneste språkforvaltningskommunen i Norge for julevsamegiella/lulesamisk språk. Europavei 6 går gjennom Hamarøy i nord-/sørlig retning gjennom Innhavet, Ulvsvåg, Sørkil og Storjord til Bognes, der det er fergeforbindelse mot Skarberget (E6) og Lødingen. Fra Dragskrysset går riksvei 827 som en parallellforbindelse til E6, via Drag med ferge til Kjøpsvik og veiforbindelse videre nordover til Sætran. Fra Ulvsvåg går fylkesvei 81 østover via Oppeid til Skutvik hvor det sommerstid er fergeforbindelse videre til Skrova og Svolvær. På Tømmerneset går en veiforbindelse vestover til Steigen kommune.

Hamarøy havneområde består av 799 km² havområder, cirka 25 kaier og brygger, én ISPS-terminal, fire fergesamband, to hurtigbåtsamband og masse aktivitet. Hamarøy havn er en enhet under etablering i Hamarøy kommune. Våre havneområder overvåkes i samarbeid med Lødingen Havn KF. Drag industrikai driftes av Tysfjord ASVO for Hamarøy kommune.

I Hamarøy kommune ligger to større kultursentre. Árran er et nasjonalt lulesamisk senter på Drag som inneholder lulesamisk barnehage, museum, språksenter og forskningsavdeling. Hamsunsenteret på Presteid er et nasjonalt senter som forvalter og formidler kompetanse om forfatteren Knut Hamsun (1859-1952), som kom til Hamarøy som treåring, og vokste opp her. Som voksen hadde han flere perioder i Hamarøy, og bodde med sin familie her fra 1911 – 1917.

I Hamarøy finnes det barnehagetilbud følgende steder: Innhavet, Drag (Drag og Árran), Ulvsvåg og Oppeid (Marielund barnehage). Skoletilbudet i kommunen består av Oppeid skole, Drag skole, Innhavet oppvekstsenter, Hamarøy Montessoriskole og Storfjord Montessoriskole, samt Knut Hamsun videregående skole på Oppeid.

Hamarøy har tradisjonelt vært en jordbruks- og fiskekommune, men i dag er antallet aktive gårdsbruk og kystfiskere betydelig redusert. Største private arbeidsgiver i kommunen er kvartsforedlingsfabrikken The Quartz Corp på Drag. Ellingsen Seafood, Cermaq og Nordlaks har akvakulturanlegg i kommunen. Kommunen er vertskap for en betydelig energiproduksjon i form av vann- og vindkraft. Vannkraftanleggene ligger i Sørfjorden og Sagvassdalen, mens vindkraftanlegget ligger i Sørfjorden (satt i drift 2020). Kommunen har også vassdrag nær kommunegrensen som brukes til energiproduksjon i Sørfold og Steigen kommuner.

Hamarøy har færre i yrkesaktiv alder enn snittet for Nordland og snittet for Norge. De regionale framskrivingene viser at befolkningen i Norge vokser med 11 prosent fram til 2050, men at denne veksten er ujevnt fordelt geografisk. Viken vokser med over 18 prosent, mens Nordland krymper med 1,6 prosent. I Hamarøy ser befolkningsutviklingen ut til å holde seg stabil i antall innbyggere. Vekst, som vi allerede

ser, skjer i den eldste befolkningsgruppen, mens vi vil se en nedgang i antall innbyggere i yrkesaktiv alder. I Hamarøy er det færre kvinner pr antall menn, sammenlignet med Nordland og Norge, og det er flere innbyggere over 45 år som bor alene.

Bosetting av flyktninger i Hamarøy har vært stabilt fra 2000 frem til 2018, med bosetting av omtrent 10 enslige mindreårige pr år. Grunnet endringer i fordelingsnøkkel i 2018, fikk ikke kommuner under 5000 innbyggere vedtak om bosetting av enslige mindreårige. Dette ble opphevet igjen i 2019. Fra 2013 har Hamarøy også bosatt voksne og familier. I årene mellom 2015-2019 har Hamarøy bosatt til sammen 68 personer. I 2020 er det vedtak om bosetting av to enslige mindreårige- og 8 voksne flyktninger. Ingen har så langt kommet i år.

Et godt oppvekstmiljø er viktig for at barn og unge skal kjenne seg trygge og oppleve mestring. Ungdataundersøkelse i nye Hamarøy kommune skulle funnet sted våren 2020, men er utsatt til 2021 grunnet korona. Vi har likevel enkelte data for Hamarøy. En sammenfatning av disse dataene viser oss at det er en større andel barn- og unge som bor trangt, det er mange barn som ligger på laveste mestringsnivå i regne- og leseferdigheter, og det er en større andel barn som har opplevd mobbing i skolen på 7.klassetrinn. Barn som bor i lavinntektsfamilier, har gått ned fra 2014 til 2018.

Kommunen har et høyere gjennomsnitt på frafall i videregående opplæring enn fylket og landet ellers. Disse dataene kan være knyttet til unge borteboere, som tidlig flytter hjemmefra for å gå på skoler utenfor kommunen.

Mestringsnivå for leseferdigheter har vært stabil i Hamarøy fra 2007-2019, og ligger lavere enn for fylkes- og landsgjennomsnittet. Mestringsnivået for regning ligger også lavere i Hamarøy enn for fylkes- og landsgjennomsnittet. Andel på laveste mestringsnivå har variert i ulike årskull, men ligger likevel stabilt høyt. Trivsel på skolen for 10.trinn ligger noe lavere enn for fylkes- og landsgjennomsnittet, men har økt jevnt de siste årene. Andelen barn og unge som bor trangt i Hamarøy er signifikant høyere enn for fylkes- og landsgjennomsnittet. Barn med barneverntiltak ift. innbyggertall er høyere i Hamarøy enn i landet for øvrig, og også for kostragruppe 6, kommuner som Hamarøy er sammenlignbar med. Barneverntjenesten mottar også flere meldinger ift. innbyggere 0-17 år. Barnehager i Hamarøy oppfyller krav til bemanning, men har lavere pedagogtetthet. 85,7 prosent av alle barn mellom 1-2 år i Hamarøy går i barnehage. Dette tallet er høyere enn for sammenlignbare kommuner, og for landet for øvrig. Samtlige barnehager i Hamarøy er sertifisert som helsefremmende barnehager, eller er i prosess for å bli sertifisert.

Arbeidsledigheten i Hamarøy var svært lav rundt 2014, og har siden da økt kraftig, og er signifikant høyere enn for Nordland og Norge. Arbeidsledigheten i Hamarøy er høy for alle aldersgrupper. Mottakere av uføreytelser holder seg stabilt. Mottakere av stønad til livsopphold lar seg foreløpig ikke beregne i ny kommuneinndeling. Husholdninger med lavinntekt har gått gradvis ned fra 2014 og fremover. Vi ser en svak økning igjen fra 2017. Tall for 2020 foreligger ikke, men vi kan se at økningen i lavinntektshusholdninger med barn har falt i samme tidsperiode. Økningen i antall med lavinntekt gjelder derfor trolig andre grupper av befolkningen. Legemeldt sykefravær for Hamarøy ligger lavere sammenlignet med Steigen, og Bodø for kvartal 1 og 2 i 2020.

Hamarøy har et høyere antall kommunale boliger per antall innbyggere enn sammenlignbare kommuner, og i landet for øvrig. Det er færre av boligene som er

tilgjengelige for rullestolbrukere. Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån er så lavt at antallet ikke lar seg identifisere. Hamarøy har en forholdsvis høy andel av trangbodde husstander. Husholdninger regnes som trangbodd dersom: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller én person bor på ett rom, og 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person

Forventet levealder ved fødsel beregnes ved hjelp av dødelighetstabell og viser 15 års gjennomsnitt. Forventet levealder i nye Hamarøy kommune er lavere enn i Nordland og i landet som helhet. Forskjellen er spesielt stor for menn, som kan forventes å leve i 77,7 år i Hamarøy, mot 79,0 år i Nordland og 79,4 år i landet som helhet. Forventet levealder i tidligere Tysfjord kommune var betydelig lavere enn i tidligere Hamarøy kommune, og forventet levealder i Hamarøy sank dermed etter kommunesammenslåingen. Forskjellen i forventet levealder mellom menn fra tidligere Tysfjord kommune og menn fra tidligere Hamarøy kommune er betydelig.

5 Forslag til planstrategi for perioden 2020 - 2025

Kommunesammenslåingen 1.1.2020 gir et spesielt stort behov for å utvikle nytt, felles planverk i inneværende kommunestyreperiode. Begrensede ressurser gir likevel behov for å prioritere hvilke planer som skal prioriteres først.

Gjeldende Ny plan Rullering	Planens tema og plantype	Begrunnelse for prioritering	Periode planarbeid	Ansvarlig enhet
	Overordnede planer			
N	Kommuneplanens samfunnsdel (2020-31)	Kommuneplanens samfunnsdel bør utarbeides på nytt i perioden ettersom det er behov for et felles planverk for den nye kommunen.	2020-21	Samfunnsutvikling
N	Kommuneplanens arealdel (2021-31)	Kommuneplanens areal bør utarbeides på nytt i perioden ettersom det er behov for et felles planverk for den nye kommunen.	2021-22	Samfunnsutvikling
	Kommunedelplaner			
N	Kommunedelplan for næring	Kommunesammenslåingen gir behov for videreutvikling av næringspolitikken i nye Hamarøy kommune	2020-21	Samfunnsutvikling
N	Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser	Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse skal hvert fjerde år gjennom en hovedrevisjon. Prioriteres høyt – forutsetning med vedtatt gyldig plan for å få spillemidler. Behovsplan for idrettsanlegg inngår ikke.	2021 – 22	Samfunnsutvikling / Frisklivssentralen
N	Kommunedelplan for kultur og idrett (inkl. plan for idrettsanlegg)	Helhetlig plan for kommunens arbeid med kultur og idrett	2021-23	Samfunnsutvikling
N	Kommunedelplan for trafiksikkerhet og samferdsel	Kortfattet oversikt over prioriterte tiltak innen samferdsel og trafiksikkerhet. Rulleres hvert fjerde år.	2020-21	Samfunnsutvikling
	Temaplaner			
N	Kommunal havnestrategi	Hamarøy havneområde består av ca. 25 kaier og brygger og en rekke ferge- og hurtigbåtsamband. Dette gir behov for en helhetlig plan.	2020-22	Samfunnsutvikling

N	Kulturminneplan	Viktig å få på plass for å søke midler. Arbeidet har avventet kommunesammenslåingen. Hamsunsenteret og Arran er støttespillere.	2020-21	Samfunnsutvikling
N	Frivillighetsstrategi	Strategien ferdigstilles høsten 2020.	2020 (vedtatt sep)	Samfunnsutvikling
N	Friluftslivets ferdselsårer: Ferdelsårsplan	Plan for stier og ferdselsårer.	2021-23	Samfunnsutvikling
R	Transportplan for Nord-Salten	Rulleres jevnlig		Samfunnsutvikling (samarbeid med Steigen og Sørfold)
N	Interkommunal kystzoneplan for Ofoten og Hamarøy	Hamarøy deltar i interkommunal styringsgruppe for prosjektet (Narvik, Evenes, Hamarøy)	2018-21	Samfunnsutvikling
N	Klima- og energiplan	Plan for kommunens arbeid med energi og reduksjon av klimagassutslipp.	2022-23	Samfunnsutvikling
R	Hovedplan vann og avløp 2020-24	Rulleres hvert fjerde år.	2020	Samfunnsutvikling
R	Strategisk eiendomsplan			Samfunnsutvikling
N	Handlingsplan for folkehelsearbeid			Frisklivssentralen
R	Kartlegging av folkehelse	Gjennomføres årlig	2020-24	Frisklivssentralen / Helse og omsorg
R	Helse og omsorgsplan			Helse og velferd
N	Oppvekstplan			Oppvekst
R	Skoleplan			Oppvekst
N	Oppvekstplan – oppfølging av Jasska/Trygg			Ass. kommunedirektør / Oppvekst / Samfunnsutvikling
R	Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Rulleres hvert fjerde år	2020-21	Helse og velferd
R	Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-24	Rulleres hvert fjerde år	2020	Servicekontoret
R	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	Rulleres hvert fjerde år	2020-21	Servicekontoret
R	Oppfølgingsplan for samfunnssikkerhet og beredskap	Rulleres årlig	2020-24	Servicekontoret
R	Overordnet beredskapsplan		2020-24	Servicekontoret
R	Plan for forvaltning av samisk språk		2020-24	Samisk rådgiver
R	Årsbudsjett for 2021 og økonomiplan 2021-2024	Rulleres årlig	2020-24	Økonomi

R	Forpliktende plan 2021-2024 (Økonomi)	Rulleres årlig. Krav til ROBEK-kommuner	2020-24	Økonomi
	Reguleringsplaner – områdereguleringer og større detaljreguleringer			
N	Områderegulering Innhavet	I arbeid. Oversendt fra Fylkesmannen til KMD i 2020 for fastsettelse etter innsigelse fra Statens vegvesen.	2015-21	Samfunnsutvikling
N	Områderegulering Drag – Helland – ny kommunedelplan	Behov for ny plan som gir sentrumsutvikling. Eksisterende plan fra 1987.	2023-25	Samfunnsutvikling
N	Områderegulering Skutvik – ny kommunedelplan	Viktig fordi det mangler kommunedelplan for Skutvik	2023-25	Samfunnsutvikling
N	Områderegulering Ulsvåg – ny kommunedelplan	Områdereguleringen er utdatert - ny sentrumsplan ifm. ombygging av E6 Ulsvågskaret	2021-23	Samfunnsutvikling
N	Industriområder – områder for landbasert oppdrett	Utvikling av nye næringsarealer egnet for landbasert akvakultur	2021-23	Samfunnsutvikling
N	Områderegulering i sjø – Havfarm 2	Reguleringsplan for akvakultur i sjø – dynamisk havfarm	2018-22	Privat planforslag – Nordlaks
N	Tranøy havn	Planinitiativ	2015->	Samfunnsutvikling
N	Skutvik næringsområde	Planprosess for ny næringsutvikling	2015-21	Samfunnsutvikling
N	Detaljregulering: Nytt fergeleie Drag	Statens vegvesen tilrettelegger for lavutslippsferger i Tysfjord	2018-20	Statens vegvesen
N	Detaljregulering: Nytt fergeleie Bognes	Statens vegvesen tilrettelegger for lavutslippsferger i Tysfjord	2018-20	Statens vegvesen
N	Ny E6 Ulsvågskaret	Statens vegvesen planlegger ny tunnel under Ulsvågskaret – Skilvassbakk – Ulsvåg	2020->	Statens vegvesen
N	Bognes – Prosjekt for trafikksikkerhet nærmiljø og fergekø Lødingen	Varslet av Statens vegvesen høst 2020 – tiltak for nærmiljø og trafikksikkerhet samt fergekø Lødingen	2020->	Statens vegvesen

6 Vedlegg: Oversikt over eksisterende planer

Gjeldende Ny plan Rullering	Plannavn	Status	Kommune	Ansvar
	Overordnede planer			
	Kommuneplanens samfunnsdel 2012	Vedtatt 2012 (KST 92/12)	Gamle Tysfjord	Samfunnsutvikling
	Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2025	Vedtatt 2014 (KST 46/14)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Kommuneplanens arealdel	Vedtatt 2015 (KST 101/15) Godkjent 2019	Gamle Tysfjord	Samfunnsutvikling
	Kommuneplanens arealdel 2009-2018	Vedtatt 2009 (KST 60/09)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Budsjett 2020 og Økonomiplan 2020-2023	Vedtatt 2019 (KST 13/2019)	Nye Hamarøy	Økonomi
	Forpliktende plan 2020-20203	Vedtatt 2019 (KST 13/2019)	Nye Hamarøy	Økonomi
	Overordnet beredskaps- og oppfølgingsplan	Vedtatt 2018	Gamle Hamarøy	Servicekontoret
	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse	Vedtatt 2018	Gamle Hamarøy	Servicekontoret
	Kommunesammenslåingen – rapporter fra Fellesnemnda			
	Styringsdokument for kommunesammenslåing	Vedtatt 2019	Fellesnemnda	Fellesnemnda
	PLAN FOR HELSE OG OMSORG: Mij lip dáppe Jasska ájnegasj Dievnastusá – Vi e`her - Trygge individuelle tjenester	Vedtatt 2019	Fellesnemnda	Fellesnemnda – delprosjekt Helse og omsorg
	Plan for kultur og frivillighet – Mij lip dáppe, aktan ja mihá Vi e` her, sammen og stolte	Vedtatt 2019	Fellesnemnda	Fellesnemnda – Delprosjekt kultur og frivillighet
	Plan for næring	Vedtatt 2019	Fellesnemnda	Fellesnemnda – Delprosjekt plan for næring
	Plan for oppvekst og undervisning Mij lip dáppe Moattebelakvuohhta - avtaárvvusasjvuohhta – vejulasjvuoda Vi e` her Mangfold - likeverd – muligheter	Vedtatt 2019	Fellesnemnda	Fellesnemnda – Delprosjekt plan for oppvekst og undervisning
	Temaplaner			
	Plan for forvaltning av samisk språk	Rullert 17.12.2007	Gamle Tysfjord	
	Alkoholpolitisk handlingsplan 2016-2020	Vedtatt 2016 (KST 8/16)	Gamle Hamarøy	Servicekontoret
	Boligpolitisk plan 2014-2024	Vedtatt 2014 (KST 22/14)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling

	Strategisk eiendomsplan	Vedtatt 2009 (KST 43/09)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Energi- og klimaplan for Nord-Salten	Vedtatt 2009 (KST 42/09)	Interkommunalt	Samfunnsutvikling
	Trafikksikkerhetsplan 2016-2020	Vedtatt 2015 (KST 102/15)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Beredskapsplan - vann	Vedtatt 2012	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Hovedplan vann og avløp 2014-2019	Vedtatt 2015 (KST 49/15)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Handlingsplan kommunale veger i perioden 2007 - 2010	Sist oppdatert 2009 (KST 63/09)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Stedsutviklingsplaner	Eldre planer, utdatert	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Fysisk aktivitet og naturopplevelser 2014-2017	Rullert 2015 (KST 103/15)	Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2007-2010		Gamle Tysfjord	Samfunnsutvikling
	Friluftkartlegging	Vedtatt 2006 (KST 63/06)	Salten Friluftsråd / Gamle Hamarøy	Samfunnsutvikling
	Strategisk kompetanseplan 2011-2021	Rullert 2012 (PSU 7/12)	Gamle Hamarøy	HR
	Handlingsplan for IA-arbeidet 2015-2018	Vedtatt 2015 (PSU 6/15)	Gamle Hamarøy	HR
	Lønnspolitisk handlingsplan	Rullert 2014 (PSU 7/14)	Gamle Hamarøy	HR
	Livsfaseplan	Vedtatt 2011 (PSU 11/11)	Gamle Hamarøy	HR
	Handlingsplan for folkehelsearbeid	Rulleres årlig	Gamle Hamarøy	Folkehelsekoordinator
	Helse- og omsorgsplan 2012-2025	Vedtatt 2012 (KST 6/12)	Gamle Hamarøy	Helse
	Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2013-2016	Ikke vedtatt	Gamle Hamarøy	Helse
	Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2004-2008	Ukjent	Gamle Tysfjord	Helse
	Transportplan for Nord-Salten	Ukjent	Interkommunal	
	Hovedplan for skogsveier i Hamarøy kommune 2013- 2030	Ukjent		Samfunnsutvikling
	Næringspolitisk plan	Vedtatt 2009 (KST 33/09)	Gamle Tysfjord	Samfunnsutvikling
	Frivillighetsstrategi	Vedtatt 2020	Nye Hamarøy	Samfunnsutvikling

